

GLAS

G L A S I L O S O C I A L I S T I C N E Z V E Z E D E L O V N E G A L J U D S T V A Z A G O R E N J S K O

III. plenum CK ZKJ in naša praksa

VEČ SMELOSTI IN ODGOVORNOSTI

PRI IZDELAVI PRAVILNIKOV O DELITVI DOHODKA IN UTRJEVANJU ODNOSOV V NOVIH EKONOMSKIH RAZMERAH — ZAKAJ 37 ODSTOTKOV KOMUNISTOV V KRANJU BREZ OBVEZNOTI — KONFERENCE ORGANIZACIJ ZK DO KONCA FEBRUARJA

Smernice III. plenuma CK ZKJ zahtevajo večjo ideološko raven pri članih ZK in skladno s tem tudi večjo odgovornost pri splošnem dogajanjem. O tem so oandan razpravljali na Občinskem komiteetu ZK v Kranju in ugotovili, kako organizacije ZK in kako tudi komunisti kot posamezniki ureščujejo postavljene smernice. Ugotovili so zlasti, da breme funkcij in odgovornosti nosi ne vedno le del članov in ne vsl in da posamezniki nimajo pravilnega odnosa do organizacije in do skupnosti sploh. Hkrati so govorili o letnih konferencah organizacij ZK, ki naj bi bile do konca naslednjega meseca. Prav na teh konferencah naj bi razpravljali o dosedanjih izkušnjah in pojavnih pri uveljavljanju novih ekonomskih smernic in utrjevanju samoupravnih organov, skladno s tem pa tudi o vlogi organizacij ZK pri tem dogajaju oziroma o delu in uspehih posameznih komunistov.

JE RES V MESTU MANJ DELAT?

Posebna komisija je v zadnjem času pripravila podatke o dejavnosti osnovnih organizacij ZK in o delcu posameznikov. Kot so ugotovili, tudi v kranjski občini se zmeraj niso odpravili ozkosti, ki kaže v tem, da veliko komunistov nima nobenih odgovornosti v družbenih in samoupravnih organih in da imajo prav za to posamezniki več funkcij, ki jih niti ne morejo opravljati v redu 1974-komunistov, ki jih je zajela enaka, ima skupno 3397 funkcij v družbenih in samoupravnih organih. Toda ta odgovornost je zelo neenakomerno razdeljena. Se zmeraj je 681 članov ZK, ki nimajo nobenih konkretnih obveznosti, hkrati ko jih je na 287 v več kot petimi in 23 članov ZK celo z več kot desetimi funkcijami, kar je vsekakor pretirano in nepravilno. Največ komunistov brez konkretnih obveznosti je v Kranju, in sicer 37 odstotkov od vsega članstva, v gospodarskih organizacijah 32 odstotkov in na vasi 28 odstotkov. Dusi je treba upočtevati, da vel

DENAR IN ODNOSI

Ko so govorili o sedanjih izkušnjah o delitvi dohodka in o nalogah komunistov v tej zvezi, so posamezniki povedali, da v kolektivih nastaja vrsta problemov v odnosih med ljudmi. Razpolojenje marsikje niso v skladu z načeli.

Ti in drugi problemi odpirajo mnoge težave, nesoglasja med posamezniki in ustvarjajo tudi nedovoljstvo. Komunisti niso znali povedati te pojave pravilno ocenjevati in jih odpravljati. Marsikje vse te glavne probleme zaključujejo trenutni osebni interesi. In komunisti kot člani raznih samoupravnih organov naj bi v prihodnje bolj smeli in z večjo odgovornostjo razpravljali prav te stvari. Smernice III. plenuma CK ZKJ pa naj bi bile tudi osnova za stvarno in koristno razpravo na letnih konferencah osnovnih organizacij ZK. — K. M.

Ob izrednem občnem zboru Zbornice in OZKZ Kranj SPECIALIZIRANA PROIZVODNJA

OZKZ Kranj likvidirana — Za večjo kmetijsko proizvodnjo manjka zemljišč — Proizvodnja bi bila lahko trikrat večja — Potrebni so enotni programi ZK in kmetijskih posestev — Ekonomski računica opravičuje članstvo v ZK — Kranjski okraj ima vse pogoje, da prvi v Jugoslaviji izvrši preobrazbo socializma na vasi

KRANJ, 12. JANUARIA — Včeraj dopoldne je bil v sejni dvorani OLO izredni občni zbor Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo in OZKZ Kranj. Osnovna misel razprave je bila, da je treba zagotoviti večjo kmetijsko proizvodnjo, ki je možna le s specializirano proizvodnjo. O tem je že v uvodnem referatu govoril predsednik Zbornice Ivo Miklavčič, prav tako pa tudi delegati, ki so se občnega zborna udeležili v velikem številu. Iz razprave objavljamo nekaj najtehnejših misli, ki v marsikjem lahko pomagajo k vsestranskemu razvoju kmetijstva: to je v kranjskem okraju spriče ostale razviti precej v zaostanku.

RUDI URŠIĆ: predstavnik
OO SZDL, Kranj:

PREMALO POVRŠIN

Osnovno vprašanje, kako bi lahko povečali kmetijsko proiz-

vodnjo, je površina obdelovalnih površin,» je začel svojo razpravo Rudi Uršič. «Od celotne površine kranjskega okraja je le 3,8% kranjskega občina, kjer jo je 8,7 obdelovalne zemlje (izjem je kranjska občina, kjer jo je 7,6 odst.), kar je odločno premalo, da bi približno zadovoljili potrebe Gorenjske. Ta problem pa ni samo problem kmetijskih pro-

vajalcev, temveč vseh družbenih in gospodarskih organizacij. Zaradi pa bi se bilo treba lotiti takoj in kar najbolj smotno, ker so možnosti, da bi v kmetijski proizvodnji dosegli vsaj republiško povprečje (v kranjskem okraju glede kmetijske proizvodnje precej zaostajamo za ostalimi okraji). Razen tega pa so precejšnji problemi tudi politični (državljan-kmetje, ki so započeli v industriji), ki jih je vse več, na njihov ratun pa je občutno upadanje kmetijske proizvodnje.»

ING. MARKO BERTONCELJ,
Zavod za kmetijstvo v Kranju:

PROIZVODNJA JE LAHKO TRIKRAT VECJA

— Brez pomislišč je treba po- večati kmetijsko proizvodnjo. Problem je precej perč. Podatki kažejo, da je v kmetijski proizvodnji zanesljivost leito za približno samo problem kmetijskih pro-

(Nadaljevanje na 2. strani)

V Dražgoše in na Lancovo

Kakor smo zvedeli na pripravljalnem odboru za organizacijo prireditve Po stezah parizanske Jelovice, so organizatorji zaradi slabih snežnih razmer preložili za nedoločen čas nekatera predvidevana smučarska tekmovanja. Preložena je prireditve v Kropi, nočni slalom v Železnikih in sanktski tekmovanje v Kalši v Selca. Tekmovanje v Dražgošah in v Lancovem pri Radovljici pa bodo potekala po programu. Kakor hkrati se bodo snežne razmere izboljšale, bodo izvedli tudi do sedaj odpovedana tekmovanja.

Varnostni ukrepi zaradi črnih kož

Pred kratkim so se v nekaterih evropskih mestih pojavila posezna obolenja za črnimi kožami. Tako so se nekaj takih obolenj zasledili v Londonu, v Düsseldorfu in v švicarskem mestu Schaffhausen.

Zaradi tega je tudi naša okrajna inspekcija izdala organom na mejnih prehodih na Gorenjskem stroga navodila za poštitev varnostnih ukrepov. V navedena ogrožena področja ne sme potovati nikdo, ki ni bil cepljen proti črnim kožam, prav tako ne sme k nam noben tuječ, ki ima kakršno kolik možnost, da prenese to bolezzen.

Kakšne bodo pravice in dolžnosti

OBCANI, NJIHOVE ORGANIZACIJE IN SAMOUPRAVNI ORGANI V NOVIH OBCINSKIH STATUTIH — PO VSEH NASIH OBCINAH ŽE ZBIRAO IN PRIPRAVLJAJO USTREZNO GRADIVO — OB KONCU JANUARJA BO OKRAJNO POSVETOVANJE — KAKO BODO OBCANI SODELOVALI IN OZLOČALI O IZDELAVI TEH DOKUMENTOV

8. in 9. januarja je bilo v Novem Sadu širše posvetovanje predstavnikov okrajev in občin. Tri sto udeležencev iz vseh krajev države so udeležili posvetovanja o izdelavi novih statutov naših občin. Ob koncu niso sprejeli nobenih sklepov. To tudi ni bil cilj. Slo je za široko izmenjavo dosedanjih izkušenj v občinskih pripravah za izdelavo statutov v naših občinah.

V razgovoru s predsednikom OLO Kranj Jakobom Zenom smo zvedeli, da se tudi pri nas na Gorenjskem skrbno pripravljajo na izdelavo teh statutov. Posvetovanje v Novem Sadu bo dalo svoj prispevek pri nadaljnjem delu.

Po vseh naših občinah že daječa delo komisije za izdelavo statutov in tudi ustrezne podkomisije, ki so zadolžene za določene dejavnosti: na primer za gospodarstvo, za odnose med komuno in družbenimi organizacijami, za odnose med komuno in občani itd.

Te komisije in podkomisije pravzaprav še proučujejo stanje, zbirajo in pripravljajo gradivo za izdelavo končnih predlogov oziroma statutov.

Za konec januarja je predvideno tudi posvetovanje v okrajnem oziroma medobčinskem merilu. Tam bi izmenjali dosednjih izkušenj in skušali posamezne nejasnosti, dodobra pretesti in najti ustrezno rešitev. Pomoč pri tem bo seveda gradivo iz novosadskega posvetovanja.

V osnovi gre za to, da morajo statuti končno opredeliti pravice in dolžnosti občanov v komunalni skupnosti v odnosih do najvažnej-

ih organov in organizacij in seveda obratno. To pa je zelo zahlevno in obsožno delo. Doslej niso zazelo širši krog občanov, toda bo pripravljeno ustrezno gradivo, bodo o tem morale reči svojo besedo razne organizacije. Zlasti se bo morala pri tem zavzeti SZDL kot organizator množic pri teh razpravah. Končno pa bodo občani z referendumom glasovali za ali proti predloženemu statutu, ki naj z družbeno-pravne strani določi mesto, pravila in obveznosti silehne organizacij v skupnem mehanizmu komunalnega razvoja na današnji stopnji družbenega razvoja in nakaže določene perspektive. — K. M.

Sodelovanje prinaša uspehe

SLUŽBA ZAPOSLOVANJA NA GORENJSKEM PREDNJAČI — KONEC NEORGANIZIRANEGA NABIRANJA SEZONSKIH DELAVEV — ZA ZAVODE NAJ NE BO MEJ

Na Gorenjskem se vsako leto zaposli nekaj tisoč sezonskih delavcev (samov v radovljiskem območju okoli 700). Vso to delovno silo si je do sedaj vseka gospodarska organizacija sama preskrbela. Tako neorganizirano iskanje potrebnih delovne sil je prinašalo s seboj vrsto prav nepotrebni stroški (zaradi večkratnih potovanj predstavnikov podjetij v pasivne predele v Sloveniji in drugod) in tudi nepravilnosti pri poslovanju te delovne sile.

Na zadnjem kolegiju gorenjskih občinskih zavodov za zaposlovanje delavcev pa so se direktorji dogovorili, da bodo v prihodnje na gorenjski zavodi v sodelovanju z ustrezanimi zavodovi od drugod zbirati sezonske delavce in jih posredovati zainteresiranim podjetjem.

Na letosnjem letu se bo kolegij povezel s kolegijem zavodov za zaposlovanje delavcev iz vse Slovenije, da bi tako kar najbolje lahko.

Razen tega zares zelo pomembna sklepa, so direktorji zavodov za zaposlovanje pomenili še o nekaterih drugih pomembnih zadevah. Ko so govorili o uspehih delavcev v preteklem letu, so ugotovili, da je služba zaposlovanja na Gorenjskem najbolje organizirana. To so potrdili tudi predstavniki Zavoda za zaposlovanje LRS iz Ljubljane, ki so se udeležili omenjenega kolegija. Zanimivo je, da so zadnjemu kolegiju prisotovili tudi predstavniki ustrenega zavoda iz mesta Jajce in iz Tolminca, ki so se zeleni sezantni z organizacijo službe zaposlovanja na Gorenjskem.

V letosnjem letu se bo kolegij povezel s kolegijem zavodov za zaposlovanje delavcev iz vse Slovenije, da bi tako kar najbolje lahko.

(Nadaljevanje na 2. str.)

OBRAZI IN POJAVI

Avtomobil počasi zmaguje cesto, ki se zahrbitno in kot steklo gladko poliedico izgubila v melegi dalji. Sofer strmi predse v spolzko cestilce, s kratkimi vrtljaji krmila pa skuša obvarovati vozilo pred dresnjem in zanaranjem. Lučaj, dva pred njim so ovinki. Treba bo prestaviti v nižjo brzino. Iz trete v drugo. Ta pa je na poledeneli cesti kar preveč zavrla. Kolesa so se začela obračati v prazno. Zadnji konec avtomobila je začelo zanarjati, dokler ni voz zaplesal okrog svoje osi. Trenutek pozneje je občetil v jarku ob cesti. Vozilo zajeti in se odbije preko ceste, kjer obiti v gozdni podrosti. Sofer skuša odpreti vrata. Nekje je zataknilo. Na cesti ustavlja redki DKW. Za

volanom sedi moški, poleg njega dekle.

«Kaj je? Je kaj budega?» upraviča vsevprek tovarša, ki leže iz voza v jarku.

«Nič posebnega, samo ne vem,

kako bom spravil auto na cesto.»

Brž so se domenili. Stroj avto-

mobil je ujedljivo zaropil in se pridružil krepljek bo-rok!

In že stal nepoškodovan na cesti.

Treba je se segi v roke — prisrečno

kot star prijatelj, čeprav se niso nikdar streli. Nato so trije auto-

mobile odtipali po cesti... po ledu...

Avtomobil biti proti ovinkom.

Bzbinomer kaže 70 kilometrov. Kaj

zadnji del avtomobila je začelo zanarjati, dokler ni voz zaplesal okrog svoje osi. Trenutek pozneje je občetil v jarku ob cesti. Vozilo zajeti in se odbije preko ceste, kjer obiti v gozdni podrosti. Sofer skuša odpreti vrata. Nekje je zataknilo. Na cesti ustavlja redki DKW. Za

volanom sedi moški, poleg njega dekle...

Dekle se je mehko privilo k ramenu spremjevalca. Ta je priključil pognal stroj in odpeljal.

Sirena ponosrečenega avtomobila je klicala na pomoč. Njen toček

glas je medlo prodral v notranjost

rdečega DKW, ki je bežel s kraja

nesreče. Bežel, da ne bi izgubil

trobitice časa...

S. S.

Za odgovorno delo - ustrezno plačilo

Pretekli mesec je bil v Beogradu četrти občni zbor Zveze komunalnih banjk Jugoslavije. Letna skupščina je razen vloga in nalog, ki jo imajo naše komunalne banke v novem kreditnem sistemu, obravnavala tudi nagrajevanje uslužencev v komunalnih bankah. O tem je razpravljal tudi podpredsednik Zvezne življenjskega sveta Mijoško Todorović. Predvideva se, da bo to voračanje načel tudi občni zbor republike zveze komunalnih bank Slovenije.

Ni dvoma, da v našem gospodarskem življenju prehajamo na sistem, v katerem bodo komunalne banke naša osnovne banke. Te bodo s svojo kreditno politiko usmerjale oziroma omogočile neoviran razvoj gospodarstva na svojem področju. Po drugi strani pa bodo morske komunalne banke na svojem območju zbirati vse razpoložljiva sredstva in jih načelno uporabljati na najbolj razvijenem način. Vse te izredno sklope omenjene nalage pa vsekakor zahtevajo tudi višje razpravljati s posameznimi delavci. Tako so v kranjski komunalni banki začeli razvijati tudi višje razpravljati s posameznimi delavci. Tako so v kranjski komunalni banki začeli razvijati tudi višje razpravljati s pos

Slovo v Javorjah

V Javorjah nad Poljansko dolino so v sredo, 10. tega meseca, spremili na zadnji poti znanega borcev Silva Stiblja-Dimaca. Pogreba so se udeleželi stari komunisti, nekdanji aktivisti, borce Cankarjevega bataljona ter predniki današnjih družbenih in političnih organizacij. Na domačem pokopališču se je od pokojnika poslovil njegov soborec, republiški poslanec Anton Peternej-Igor.

Pokojni Silvo se je priključil oboroženemu uporu 10. decembra 1941, ko se je v Poljansko dolino zanesel prvi val ljudske vstave. Njegova predanost stvari in sposobnost kot borca in organizatorja sta mu vedno vedenje večje in odgovornosti našle. Sprva je bil borce Cankarjevega bataljona, potem Seliske čete, kasneje je bil kurir med Jelovico in Poljanskim dolinom in 1943. Leta je postal celo komandant Poljanskega bataljona. Dolžnosti so ga kasneje zanesle.

Sodelovanje prinaša uspehe

(Nadaljevanje s 1. strani)

ko koordinirali svoje delo. Posamezni člani kolegija se bodo udeleževali kolegijev po drugih okrajih in tako omogočili medsebojno izmenjavo, izkušenj.

Za v tem in v prihodnjih dveh mesecih bodo po občinskih zavodih interni seminarji za uslužence vseh petih zavodov. Referenti za finance bodo imeli seminar v Skofji Loki, referenti za zaposlovanje v Radovljici, referenti za poklicno usmerjanje in administracijo v Kranju, referenti za invalidske zadeve pa na Jesenicah. Ti seminarji imajo namen izpopolniti strokovno znanje uslužencev zavodov, obenem pa tudi naloge, da pripravijo usluženca na takto pojmovanje svojega dela, da se pri zaposlovanju ne bodo slepo držali politično-territorialnih mej območij, za katere skrbijo, ampak bodo upoštevali tudi želje delavcev iz drugih območij, ki bodo pri njih iskalii zapošlitev. — M. S.

Pet tisoč hektarov lepot

(Nadaljevanje s 1. strani)

zabeležil Zavod za spomeniško varstvo LRS, ki so mu sledile spomeniške komisije pri bivših okrajih Kranj in Radovljica, končala pa pri sezdanjem okraju Kranj in nazadnje Zavod za spomeniško varstvo.

V zadnjih osmih letih je bilo za dejavnost spomeniškega varstva uporabljenih 23 milijonov 250 tisoč dolarjev. S tem denarjem je bilo izvedenih 182 večjih del, med katerimi naj omenimo le najvažnejši: odprtje srednjeveških gotskih fresek iz 14. in 15. stol. v Vrbi, na Selu pri Žirovnici, pri Janezu ob Bohinjskem jezeru, v Ziganji vasi in Senčnem pri Tržiču, v Tupaličah in na Bregu pri Predvoru, v Srednji vasi pri Senčurju in pri Jakobu nad Preddvorom. Lahko bi našteli še vrsto preostalih večjih del, vendar naj zadostuje ugotovitev, da se je s starimi slikarji, ki jih je mogoče videti na njenem območju, Gorenjska uvrstila med najbogatejše pokrajine v Srednji Evropi. Možnosti za razvoj kulturnega turizma imamo torej več kot preveč, vendar jih do sedaj nismo izkoristili. Starim freskam se seveda pridružujejo tudi drugi spomeniki, kot na primer grad Kamen v dolini Drage, ki so mu konservirali celotni jugovzhodni del in večji del srednjeveškega grajskega trakta, z deli pa nameravajo v prihodnje še nadaljevanje v mnogih drugih spomenikih.

V prihodnjih letih čaka spomeniškovo varstvo na Gorenjskem še velike in jih bo mogoče rešiti le s skupnim prizadevanjem vseh gorenjskih občin. V strokovnem pogledu bo na logatom kos le dobro organiziran zavod s sposobnim strokovnim kadrom. Zakaj je od dobra ohranjene in v redi odkrivenih kulturnih spomenikov in prirodnih znamenitosti je mogoče prizadevati ustrezen ekonomski učinek, ki nam ga tako kot v mnogih drugih deželah lahko prinese s spomeniško službo testno povezana turistična dejavnost.

Varnost prirode po kulturni in gospodarski pomembnosti ne sme zatačati za varstvom kulturnih spomenikov. To je še toliko bolj pomembno na Gorenjskem, ki je izrazito turistično področje in po prirodnih lepotah in redkostih najbogatejše v Sloveniji. Ohraniti nekatere predele v vsej njihovi prvotni lepoti ni le turistična potreba, ampak tudi kulturna potreba vsakega naroda. Za do naveditve Zavoda za spomeniško varstvo okraja Kranj so bile na Gorenjskem zaščitene mnoge prirodne znamenitosti: staro drevje v parku Wilsona na Bledu, gorska skupina Martuljek, Blejski otok, devet kostanjev v Hudem pri Tržiču, dolina Male Pišence pri Kranjski gori, pečina Blejskega gradu z gozdom in parkovni gozdom hriba Straža. V poldrugem letu obstoja zavoda je referat za zaščito prirode na področju našega okraja registriral 168 prirodnih znamenitosti, ki jih je potrebno zaščititi. Skupno je sedaj zaščitenih 7 prirodnih predelov s površino 5 tisoč 95 hektarjev. Zavod ni opravljal le pasivne zaščite prirode, temveč je tudi aktivno posegal v dogajanja na terenu, posebno tam, kjer gradnja občutno spremenja naša mesta in pokrajino.

Na področju varstva prirode bo potrebno še veliko storiti pri urejanju vprašanj glede upravljanja zaščitenih področij (predvsem Triglavskog naravnega parka pri pripravi zaščitnih predlogov za naravnne poljane, soteake Vintgar, Dovžanova soteska pri Tržiču, doline Tamar itd.).

Ob pravilnem razumevanju zaščite prirode in pomoči občinskih ljudskih odborov bomo tudi na tem področju lahko dosegli večje uspehe, ki ne bodo le kulturnega, ampak tudi gospodarskega pomena.

Ljudje in dogodki

na teren kot političnega delavca. Postal je sekretar Okrajnega komiteja KP za Poljane. Pred cesovoditvijo pa je bil načelnik Poljanske narodne zaštite. Kasneje se je vrnil v Javorje.

ANALIZA DELA ORGANOV SAMOUPRAVLJANJA

Skofja Loka (P.) — Komisija za delavsko samoupravljanje pri Občinskem sindikalnem svetu Skofja Loka je na svoji sedmi pretekli mesecu sklenila, da bodo diani te komisije sistematično proučili in analizirali delo organov samoupravljanja v devetih gospodarskih organizacijah, in sicer v Jelovici, gradbenem podjetju Tehnik, MLIP Češnjica, Sesirju, Transterstu, Remontu, Ratitovcu, KZ Blega in Kroju. Gospodarske organizacije so, kakor je razvidno, izbrane tako, da bodo v tej analizi zastopane različne panoge v škofjeloški občini. Komisija za delavsko samoupravljanje je menila, da samo z zasledovanjem dela samoupravnih organov v teh podjetjih ne bo mogoče povzeti splošnega stanja, zato bodo pri tej akciji sodelovali tudi s samoupravnimi organi v drugih podjetjih.

V političnem koledarju so napovedali, da bo letosni moskovski snežni metež kraj ugodnega razdeljevanje staljih, od katerih je odvisno, če bo prišlo do razgovorov med Vzhodom in Zahodom za rešitev berlinske krize in do priprav, ki bi jih velesile morale opraviti, da bi bil Izrah poganjani uspešen. Uvodno raziskovalno delo, ki sta ga v teh dneh začela in ga bosta v naslednjih dneh nadaljevala ameriški veleposlanek v Moskvi Tompson in sovjetski zunanjinski minister Gromiko, je po splošnem višu tako neopredeljeno, da spoznjava na slape, ki jim je tipanje edini čut, da razložijo stvarno pripravljenost od namislenega steponjenja. Kazalo na kremeljski stolni urki se po nekaterih ocenah zahodnih opazovalcev še niso premaknili, da bi se zbligli in srečali nekje na realni podlagi. Utopistični napovedi o neuspehu je bilo slišati nič keliko. Teda skrbna razčloma nagnjeni dveh svetovnih velikanov in njihova politična razsednost v zadnjih mesecih obeta kljub temu nekaj več pričakovani, da zadnje priložnosti

ne bosta odvrge kot »bob v ste-
no«.

Hruščev je pred meseci izrabil svoj smisel za duhovitev, ko je razložil, da je v zmago napadala v prihodnji vajni tako težko verjeti, kot je človeku težko verjeti, da bo kdaj videl svoja lastna učesa brez ogledala. V tej politični devizi je važno praktično spoznanje, da je vojna

govore, zahodni svet pa se jih je otepal. Praktična posledica tega so bili silno zaostreni odnosi v Berlinu, kjer so nasprotna med temi političnimi načeli prihajala do preizkušnje. Evolucija političnega razsojanja in zdravega razuma pa je opozarjala, da takšen razvoj vodi v katastrofo. V Londonu in pozneje še v Washingtonu se sčasoma začeli na

nega razvoja so bili dobro oroženi v rokah, da so lahko začeli s prepričevanjem skrajnežev, ki so v neenoten zavezniškem aboru zagovarjali »ster kurt v berlinskem vprašanju. S to presumerljivo je postala de Gaulleva rdeča luč na semaforu osamljena in brez podpore.

Trenutno politično razpoloženje ameriške zunanje politike je

Moskovsko tipanje

tevgano sredstvo, ki se ga ne splača preizkusiti na takem trdem berlinskem orcu. Moskva se je precej časa zaposnila z izdelavo predlogov, ki so v osnovi vedno nekaj zahtevali, namreč sprememnit trenutnega stanja, zahodni svet pa je v svojem političnem mirlivju in pomikanju pobude trdil, da lahko igrajo s karismi, ki jih imajo v rokah tako dolgo, dokler ne zaslužijo, da so igre izgubili. Pred besnjajo, da igre izgubijo, so dolgo časa misili, da je boljše, če splet na sredoti, ker tako odpada možnost, da izgubijo.

Nekaj časa je mednarodni semafor kazal v Moskvi zeleno luč, v zahodnih glavnih mestih pa rdečo. Moskva je vsljivala raz-

semaforus pričakati rumeno luč, ki je pomenila odklon od togega prepričanja, da poganjana že sama na sebi pomenjuje škoda.

Po govoru Kennedyja in nato Gromika v Zdrženju našredil pred tremi meseci pa smo postopoma dohivali vtič, da oba strani želite najti način za sporazumevanje in zbljanje, ki bi na pravilo razgovorje uspešno. V Kennedyjevem krogu so ovrgli politični pritisk z »vrečo para«. Skrbna ocena je odstrela, da Zahodni Beli – obklojen z betonskim zidom – stoji pred nevarnostjo, da postane »oklepje ladje zaradi goriva, ki so ji odigrali lajdiški vijak in krmilo« in čaka, da se potopi. Takšni novi pogledi ameriških računarov politič-

Zdravko Tomaž

SPECIALIZIRANA PROIZVODNJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

no 2,5% manjša! Po drugi strani pa je zanimiv podatek, da je v kranjski občini v zasebnem kmetijstvu 20 odst. najete delovne moći. V nevarnosti smo, da bo produktivnost v kmetijstvu vse manjša. Tega pa vsekakor ne bi smeli dovoliti, saj imamo na Gorenjskem pogone, da bi sedanjem proizvodnjo lahko do trikrat povečali. Večjo proizvodnjo pa je mogoče zagotoviti le z boljšim sodelovanjem med družbenim in zasebnim proizvodnjo. Seveda je treba tudi bolj načrtno izkoristiti sestavljajoči elementi in čimmanj obremenjevati kmetijsko proizvodnjo z novimi investicijami.

FRANC KURALT, Kmetijsko gospodarstvo Šorško polje:

ENOTNI PROGRAMI

»Se pred leti je bila sprejeta objektiva, da je treba na Šorškem pojavu ustanoviti in zgraditi moderno gospodarsko kmetijsko podjetje. Toda od te objekte je ostalo zelo malo. Za novogradnjo gospodarskih postopij ni sredstev – od vseh investicij v letih med 1958 in 1961 smo dobili iz republike sklad za investicije v kmetijstvu le 0,83 odst. (samoučni lani pa je bilo v kranjskem okraju investiranih 390 milijonov dolarjev) – razen tega pa je prišla vmes nova ideja o gradnji nočnega kmetijskega središča na drugem področju, s katerim še tudi ni niti. Vsekakor gre za neenotne načrte, ki so lahko v Škodi. Podobni pojavovi so tudi na območju, kjer je kmetijska zadruga in kmetijsko posvetstvo. Vsa del zase progarme in troški sredstev. Tudi v teh primerih bi se morali lotiti enotnih programov, če ne bi bila koristnejša splet preprosta združitev obeh organizacij.«

TONE HAFNER, GG Kranj:
PUSTIMO PRETEKLO

Tone Hafner, direktor Gozdnega gospodarstva Kranj je z uvedbo rekel, da je osnovno, kako izkoristiti obstoječe kapacitete, in da je neamalino se prepričati, kdo ima in kdo nima prav. Tako pa je razprava lahko eden le odmaknjeno: potrebno pa je poiskati načine, kako bi zagotovili večjo proizvodnjo tako v kmetijstvu le izvenitve Zavoda za spomeniško varstvo okraja Kranj so bile na Gorenjskem zaščitene mnoge prirodne znamenitosti: staro drevje v parku Wilsona na Bledu, gorska skupina Martuljek, Blejski otok, devet kostanjev v Hudem pri Tržiču, dolina Male Pišence pri Kranjski gori, pečina Blejskega gradu z gozdom in parkovni gozdom hriba Straža. V poldrugem letu obstoja zavoda je referat za zaščito prirode na področju našega okraja registriral 168 prirodnih znamenitosti, ki jih je potrebno zaščititi. Skupno je sedaj zaščitenih 7 prirodnih predelov s površino 5 tisoč 95 hektarjev. Zavod ni opravljal le pasivne zaščite prirode, temveč je tudi aktivno posegal v dogajanja na terenu, posebno tam, kjer gradnja občutno spremeni naša mesta in pokrajino.

Doseglj v mnogih primerih uvažamo kmetijske pridelke, s čemer si delamo znatan strošek. Vse pa kaže, da je to nepotrebno, ker imamo dovolj pogajev, seveda neizkorisnici, ki bi lahko zadovoljili zaščitino, zato ne potrebno je ustvariti trdne viške. Brž ko smo gledali tega na jačem, ostane samo že upravljanje, kdo bo načrte uredni. Pri tem pa ni važno, ali je to kmetijska zadruga ali kmetijsko posvetstvo.«

Zavod je navedel KZ Dovje, kjer bodo ustanovili kurje farme z 120.000 kokošmi in pečurji, da tamkajšnja zadruga ve, kaj hoče. Brž ko bi se lodili farme z 10.000 kurami, bi bila zamisel zgrešena, ker ne bi zagotovila ekonomične proizvodnje in zaradi tega tudi ne tržnih viškov. Podobno pa bi se morali za specializirano proizvodnjo odločiti tudi v ostalih gospodarskih organizacijah kmetijske proizvodnje na posameznih področjih, ki morajo imeti specializirano proizvodnjo, če hočemo ustvariti stroški gospodarstva in če hočemo ustvariti trdne viške. Brž ko smo gledali tega na jačem, ostane samo že upravljanje, kdo bo načrte uredni. Pri tem pa ni važno, ali je to kmetijska zadruga ali zasebnike. Za takšno proizvodnjo so seveda potrebitni stroški mleka in mesa, kar moramo uvažati iz drugih predelov v velikih količinah. Izkoristili bi morali vsako, še tako majhno površino, kar je potrebno vedje sodelovanje med družbenim in zasebnim sektorjem. Se bolj poglavito pa je, da je treba proizvodnjo specializirati. Razcepjnost proizvodnje ne zagotavlja viškov, brez katerih si ni mogoč zagotoviti gospodarnost.«

Podoben problem je tudi v gozdarstvu. Tudi na tem področju je proizvodnost še zelo niska in bolj potrebno znatenje investicij predvsem za boljšo mehanizacijo, ki mora zamenjati nekoncilno ročno delo. Sami gozdarji kot tudi kmetije pa si ne morejo zagotoviti pri trenutnem stanju boljših perspektiv, vsaj v kratkem času ne, zato bi morala prav teme dvema panogama gospodarstva pomagati industrija. Le na način, ki bi bila zagotovljena vsestranski napredek družbenega standarda.«

MARTIN KOSIR, predsednik OZKZ:

EKONOMSKA RACUNICA

Pred slabim letom je bilo v kranjskem okraju še 58 zadrug. Zaradi tega, da bi imeli močnejše in samostojnejše gospodarske kmetijske organizacije, je bila potrebna združitev in tako je sedaj na Gorenjskem le 13 kmetijskih zadrug. Gleda tega je Martin Kosir dejal: »Pokazalo pa se je, da bo ponekod potreben takratno združitev popraviti. V primerih, kjer je proizvodnost zaradi združitev padla, bo treba poiskati nove oblike samostojnosti. Gleda za sebe kmetijske proizvodnje je potrebno razumeti, da se KZ ne želi spuščati v lastinske odobe, temveč morajo zasebno pro-

izvodnjo le usmerjati. Takšno sodelovanje pa je edino pravilno in je bilo prav glede tega doseglo še prema narejenega.«

Kar zadeva članstvo KZ, je načela ofenzive proti portugalskim kolonialnim oboroženim silam. Po vseh, ki prihajajo iz Angole, so uporniške sile pregrali.

TE DNI PO SVETU

OFENZIVA V ANGOLI

Osvobodilna armada Angole je začela ofenzivo proti portugalskim kolonialnim oboroženim silam. Po vseh, ki prihajajo iz Angole,

dom družina moda

Zima na jedilniku

Prav po krivici zapostavljamo por, čeprav ne vsebuje ravno manjšo vitaminov C. Njegova prednost je v tem, da ga dobimo na trgu, medtem ko druge zelenjave ni dobiti. Pripravimo ga praženega in politega s topiljenim maslom ali margarino, pečen skupaj z jajci ali sirom. Razen tega je dober tudi v soču.

Ienjavni juhi. Ko kuhatе pesо, pazite, da je ne bi ranili, sicer bo lepa rdeča barva prešla skupaj z mnogimi hraničnimi snovmi v vođi; kuhatе jo torej samo oprano in neolupljeno.

Tudi zelenja je pozimi kaj primerna zelenjava, pristopna zaradi cene in razen tega je zelo okusna in zdrava. Sicer ni posebno bogata

bo špinat izgubila samo osem percentov vitamina C; točka pri temperaturi dvajsetih stopinj (obna temperatura) bo izgubila sedemnajst percentov vitamina.

Kakor vidite, niti v najhujši zimi ni prehrana z zelenjavo posebno pereča, kot se zdi na prvi pogled. Izbiro zelenjave sicer ni velika, toda to, kar je, poskusimo do kraja izkoristiti. S pravilnim kuhanjem zmanjšamo izgubo dragocenih sestavin, ki so v tem času organizmu najbolj potrebne.

Ena od oblik modernega porcelana

Cvetala ima to prednost pred drugo zelenjavno, da se zaradi majhne količine celuloze zelo lahko duši in je posebno primerna za otroke in bolnike. Lahko jo jemo surovo na solati, v juhi, pripravljeno s topiljenim maslom, z jajci in podobno.

Brez dvoma se na vašem trgu bodo rdeča pesa, ki razen vitamina C vsebuje še ostale mineralne snovi in jo zato priporočajo ne samo v solati, ampak tudi kot dodatek z-

z vitaminimi C in B, vsebuje pa trecje kalcija in drugih mineralnih snovi. Lahko jo dodajate juhsm ali pa raznim solatam skupno z majonezo; jedi bodo neprimerno okusnejše.

Kadar pripravljate špinat, vedno dodajajte malo mleka, da ne vtralizirate kislino v špinatu, ki bi sicer vplivala na ijudi z zelo občutljivimi ledvicami. Špinat bo obdržala lepo zeleno barvo, če jo boste nekaj časa kuhal v nepokriti posodi. Vitamin C v špinatu in seveda tudi v drugi zelenjavi je zelo občutljiv za temperaturo. Cejo pustimo ležati dva dni pri temperaturi štirih stopinj nad nikelje (pričvrščena temperatura hladilnika).

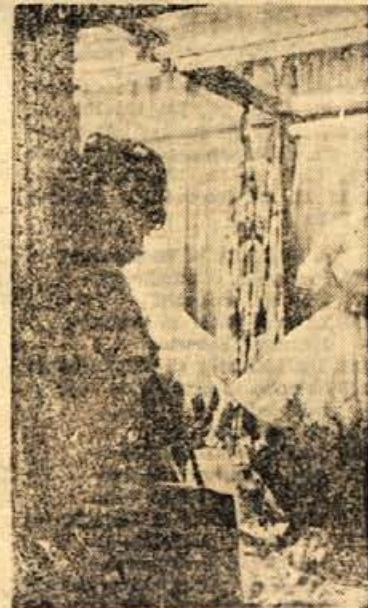
MODA POUĐARJA ŽENSKOST

Pomladne napovedi za letošnje leto se prav malo slišijo, toda po njih bi sodili, da bo pomladna moda bluz in oblek kar najbolj ženska. Bluze bodo krasili obrožki, trakovi in navadne mornarske krvate. Modni kreatorji predlagajo spremembo tudi za domačo obliko. Do sedaj smo nosile navadno domače halje, hlače in boj ali manj ponošene puloverje. V bodoče naj bi žene oblekle doma - »na otoku miru« - oblačilo, ki bi se po praktičnosti in udobnosti ne razlikovalo mnogo od delovne oblike; to bi bila široka veľvredna krila v karovzoru ali pa tvidasta in pa udoben pulover ali bluza. Široka krila naj bi zamenjala hlače, ki jih dekleta tako rada nosijo doma.

Vse kaže, da bodo tudi hlače spremenile svojo standardno ozko obliko. Poleti so se ponekod že pokazale hlače z zvonasto razširjenimi hlačnicami, kaže pa, da jih bomo nosile tudi pozimi. Krstilli so jih za »charlestonske« iz leta 1930 in so seveda daljše in toplejše, toda kljub temu se bodo mlada dekleta morda težko privadila nanje.

Cipke so spel v modi. Pobrskajte po omari in morda boste našle staro obliko vaše babice iz leta 1930; ni treba, da je posebno dragocena. Model je primeren za vitka mlada dekleta. - Bolero lahko po želji prislušte na krilo ali pa ga napravite ločeno. Pas poudarja širok svilen trak s pentijo.

Pred težbo: Le kaj kupiti?

BAROMETER DOBREGA OKUSA

II. ZASLEDUJETE MODO ALI NE?

Kdaj skrajšate krilo?

- a) vaša nova oblika je izdelana po najnovijeji modi, predolga krila pe še niste skrajšali -
- b) ali hitro skrajšate vse oblike, ko moda narekuje krajsa krila -
- c) vedno počakate, da dolžino kril spremenijo najprej vse prijateljice -

Kaj obuješ k dvodelni obliki z obštimi robovi?

- a) čevlje z izredno visoko peto -
- b) čevlje s polvisoko peto -
- c) semiš mokasine z nizko peto -

Ko vaša najljubša oblika dasluži

- a) gesljete prav tako novo obliko -
- b) vam je sicer žal, da priljubljene oblike ne morete več nositi, vendar si pri novi obliki omislite nov kroj -
- c) dotrajano obliko nosite še naprej

Ce ste odgovorili pritrilno pri točkah a, je za vas mogoče reči, da se dobro oblačite, vendar vam nekoliko primanjkuje poguma pri sprememjanju modnih novosti.

Pritrilni odgovori pri točkah b pomenijo, da imate dober okus, vendar ste v nevarnosti, da si klaj

III. STE POVRSNIT?

Ko kupujete novo obliko

- a) kupite tudi vse ostale dodatke -
- b) kupite tako obliko, ki bo pristajala dodatkom, ki jih imate že doma -
- c) na dodatke pomislite šele tedaj, ko želite obliko obliči -

Kadar kupujete blago

- a) kupite blago, ker vam je všeč in pri tem mislite, da boste že dobili model, ki vam bo pristoj -
- b) ko kupujete blago, že veste, kakšno obliko si boste dali sesiti -
- c) kupite blago, kakršno ste kupili že lani, in vam je bilo zelo všeč -

Kdaj kupujete letne oblike?

- a) v začetku junija -
- b) v prvi polovici marca -
- c) na julijski razprodaji -

Ce ste povabljeni na večjo slavnost

- a) takoj tečete naročit novo obliko -
- b) že pri spremembi povabila veste, ce imate obliko za to priložnost -
- c) ostanete vso noč budni, da lahko prikrojite staro obliko -

Druge ste sobne organizatorke in se p... mo pripravite na vsako sezono.

Tretje nimate sposobnosti planiranja, kar se vam večkrat maščuje.

Radijski in televizijski spored

Porocila poslušajte vsak dan ob 5.05., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 8., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30.

• SOBOTA — 13. januarja

- 8.05 Poštarek v mladinski glasbeni redakciji
- 8.35 Zabavni zbori in orkester Helmut Zacharias
- 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 9.25 Skladbe iz domače in tuje zakladnice
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Pihalni orkester LM
- 11.15 Angleščina za mladino
- 11.30 Melodije za dobro voljo
- 12.05 Trio Mahković iz Zagorja
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Dušan Leskovec: Program proizvodnje močnih krmil
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 14.10 Iz opernega sveta z velikimi orkestri
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.20 Napotki za turiste
- 15.25 Orkester Max Greger
- 15.40 Zemski pevski zbor France Prešeren iz Kranja
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Gremo v kino...
- 17.50 Orkester Roberto Rossi
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Iz Verdijevga Othella
- 18.45 Naši popotniki na tujem
- 19.05 Od valčka do modernih plečnih ritmov
- 20.20 Radijska zabavna igra
- 21.00 Melodije za prijeten konec tedna
- 22.15 Oddaja za naše izseljence

• NEDELJA — 14. januarja

- 6.00 Hola, hola fantje vstajajte
- 6.30 Napotki za turiste
- 6.35 Polke v izvedbi majhnih zabavnih ansamblov
- 6.45 Slovenske koračnice igra pihalni orkester LM
- 7.15 Vesti zvok
- 8.00 Mladinska radijska igra
- 8.50 V glasbeni sobi Schumanna
- 9.05 Z zabavno glasbo v novi teden
- 9.45 Dve skladbi
- 10.00 Še pomnite, tovariši...
- 10.30 Koncert in opera
- 11.30 Nedeljska reportaža
- 11.50 Mandoline in godala
- 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.
- 13.30 Za našo vas
- 14.00 Zlata kenglica
- 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.
- 15.15 Trirkat pet
- 15.30 Dva stavka iz Beethovnovega kvinteta za klavir in pihala
- 15.45 Orgle in orglice
- 16.00 Naši kraji za naš spored
- 17.05 Orkester Ray Martin
- 17.15 Radijska igra
- 18.05 Medigra za razne instrumente
- 18.20 S pevko Anico Zubović
- 18.30 Sportno popoldne
- 19.05 Nedeljska panorama
- 20.00 Izberite melodijo tedna
- 20.45 Zabavni zvoki
- 21.00 Zgodbe Chopinovih etud

• PONEDELJEK — 15. jan.

- 8.05 Samospev Devojče vraže, Godalni kvartet v f-molu
- 8.35 Plesni orkester Ray Coniff
- 8.55 Za mlade radovedneže
- 9.25 Haydn v Londonu

- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Igra nam trio Maksa Kovačiča
- 11.15 Naš podlistek
- 11.35 Ž mladimi solisti ljubljanske opere
- 12.05 Kvintet Niko Stritof
- 12.15 Radijska kmečka univerza — ing. Anton Knez: Gospodarjenje z zasebnimi gozdovi v okviru gozdnogospodarskih območij
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Popevke se vrstijo
- 14.00 Obo in harfa
- 15.20 Iz slovenske starejše glasbe
- 15.40 Literarni sprechod
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 55 minut za ljubitelje operne glasbe
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Zvočni mozaik
- 18.45 Radijska univerza
- 19.05 Naši mlađi reproduktivni glasbeni umetniki

• TOREK — 16. januarja

- 8.05 Mariborski ženski vokalni kvintet
- 8.25 Od polke do calypsa
- 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 9.25 Dve deli Bedricha Smetane v čeških izvedbah
- 10.15 Izberite melodijo tedna
- 11.00 Prizor iz tretjega dejanja oper Rusalka
- 11.15 Utrijute svojo angleščino
- 11.30 Koncert za violinino in orkester
- 12.05 Kmečka godba
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Franc Lomberger: Osnovna pravila pri obrezovanju koščičarjev
- 13.30 Petnajst minut z orkestrom Frank Pourel
- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
- 14.35 Odlomki iz Rossinijevih oper
- 15.20 Kitara v ritmu
- 15.30 V torek na svodenje
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Fantastična simfonija
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
- 18.45 S knjižnega trga
- 19.05 Majhni zabavni ansamblji
- 20.00 Poje Komorni zbor RTV Zagreb
- 20.30 Radijska igra
- 21.20 Tri scene iz Kogojevih »Crnih mask«
- 21.30 Franz Liszt v pesmih in skladbah za klavir

• SREDA — 17. januarja

- 8.05 S simfonično glasbo križem kražem po Evropi
- 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb
- 9.25 Uverture in arije iz komičnih oper
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Ljubljanski jazz ansambel
- 11.15 Clovek in zdravje
- 11.25 Iz 18. stoletja v dvajseto
- 12.15 Radijska kmečka univerza — ing. Janez Verbič: O pomenu siliranja krme za živinorejsko proizvodnjo
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Elegije in burleske
- 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 14.35 Od popevke do popevke
- 15.20 Obisk pri skladatelju Skerljancu
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Šoferjem na pot
- 17.50 Klavir v ritmu
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu

- 18.10 Prerez opere Madame Butterfly

- 18.45 Ljudski parlament
- 19.05 Koncert za violončelo in orkester
- 20.00 Spoznavajmo svet in domovino
- 21.00 Zabavni zvoki za vse
- 22.15 Po svetu jazza
- 22.45 Glasbena medigra
- 22.50 Literarni nočturno
- 23.05 Nočni akordi
- 23.20 Pierrot Lunaire

• CETRTEK — 18. januarja

- 8.05 Spored priljubljenih opernih arij
- 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
- 9.25 Zvočni intermezzo
- 9.40 Pet minut za novo pesmico — pozdravi za mlade risarje
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Pet pesmi iz kitajske lirike
- 11.15 Ruski tečaj za začetnike
- 11.30 Poljska, sovjetska in češka zabavna glasba
- 12.05 Ansambel Milana Stanteta
- 12.15 Ansambel Milana Stanteta
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Stefan Erjavec: Predvidene spremembe v našem sestavnem načrtu za leto 1962
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Pisani zvoki z Dravskega polja
- 15.20 Orkester Raphaele
- 15.30 Turistična oddaja
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Koncert po željah poslušalcev
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Zanimivi Mozart
- 18.45 Kulturna kronika
- 19.05 Godala in zabavni zbori
- 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov
- 20.45 Orkester Alfred Scholz
- 21.00 Literarni večer
- 21.40 David Ojstrah igra koncertne dodatke

• PETEK — 19. januarja

- 8.05 Pojo mali vokalni ansamblji
- 8.20 Glasba ob delu
- 8.55 Pionirski tednik
- 9.25 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Florent Schmitt in Albert Roussel
- 11.15 Naš podlistek
- 11.35 S popevkami po svetu
- 12.05 Kvintet bratov Avenšnik
- 12.15 Radijska kmečka univerza — ing. Jelka Hočevar: Najnovnejša kemična sredstva za zatiranje plevev
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Intermezzo
- 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 14.35 Poje Zinka Kunc
- 15.20 Iz skladb Petra Stojanovića
- 15.45 Jezikovni pogovori
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Portreti iz stare italijanske glasbe
- 17.45 Simfonični orkester Jugoslovenske Radiotelevizije
- 18.00 Aktualnosti doma in po svetu
- 18.10 Majhen koncert učiteljskega pevskega zabora »Emil Adamič«
- 18.35 Sumberška rapsodija
- 18.45 Iz naših kolektivov
- 19.05 Uvertura in 1. slika iz opere Faust
- 20.00 Godala in tipke
- 20.15 Tedenski zunanjepolitični pregled
- 21.15 Oddaja o morju in pomorsčakih

Televizija

SOBOTA — 13. januarja

- 18.00 Svi Flčko — mladinska TV igra
- 19.00 TV pošta
- 19.15 Magistrale stoletja — dokumentarni film
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Propagandna oddaja
- 20.35 Zagreb 62
- 22.30 Veliki nemški filmi
- 22.30 TV biro 13
- 23.00 TV dnevnik II.

NEDELJA — 14. januarja

- 10.00 Oddaja za kmetovalce
- 10.30 Ukradeni veter
- 11.50 Alpsko srečanje — prenos iz Svice
- 16.30 Sportno popoldne — prenos iz Rima
- 18.00 V nedeljo popoldne
- 20.00 Sedem dni
- 20.45 Ulica sramu — japonski igračni film

PONEDELJEK — 15. januarja

- 18.00 Veter — serijski film za otroke
- 18.30 Znanost in tehnika
- 19.00 TV pregled
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Kratki film
- 20.30 Belli pajek — TV drama
- 21.10 Koncert pianista Siegfrieda Rappa
- 20.30 Jutro še ni dan — TV drama
- 21.30 Planet zemlja — serijski film
- 22.00 Tedenski športni pregled
- 22.15 TV dnevnik II.

TOREK — 16. januarja

- 20.55 Zabavno, reklamna oddaja
- 21.05 Revijiški spored

SREDA — 17. januarja

- 18.00 Kje medvedek — TV slikanica
- 18.10 Risani film
- 18.20 Jejmo ostrige — kuhrske nasveti
- 18.30 Otroški film
- 18.40 Jim iz džungle — ser. film
- 19.05 Drugače bi svet miroval — II. oddaja o naših izumiteljih
- 18.00 En-den-dinus — oddaja za najmlajše
- 18.45 Mednarodni otroški dnevnik
- 19.00 Commonball — serijski film
- 19.30 TV obzornik
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Propagandna oddaja
- 20.30 TV magazin
- 21.30 Leto
- 22.00 TV dnevnik II.

CETRTEK — 18. januarja

- 18.00 Dobrodošli — zabavni spored za otroke
- 19.00 Cas, ljudje in dogodki
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 TV kiosk
- 20.30 Večer na ljubljanskem gradu — oddaja narodne glasbe

SRDIČ — 19. januarja

- 21.15 Mednarodni uspehi naše umetnosti
- 21.45 Dokumentarni film
- 21.30 Veliki nemški film
- 22.00 TV dnevnik II.
- 20.00 Magazin vsakdanjih skrbi
- 19.30 Tajni dnevnik dr. Hudsona
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Kratki film
- 20.30 Spoznavajmo svet in domovino
- 20.20 Ekran na ekranu
- 21.05 Spored jugoslovanske kinoteke
- 22.30 TV dnevnik II.

Turistični informator

13. januarja - SOBOTA

«Center» - francoski film JEZIK ZA ZOBE ob 16., 18. in 20. uri, premiera ameriškega barvnega CS filma GIGI ob 22. uri.

«Storžič» - ameriški barvni western film RANC PREKLETIH ob 13. uri, francoski CS film MODERATO CANTABILE ob 10., 17. in 19. uri, premiera sovjetskega barvnega CS filma DEKLISKA POMLAD ob 21. uri.

«Svoboda» - ameriški barvni western film RANC PREKLETIH ob 18. uri, ameriški barvni film POJMO V DEŽJU ob 20. uri.

«Naklo» - Danes zaprt!

«Cerkje - Krvavec» - Danes zaprto!

Potujodi kino - jugoslovansko-sovjetski film ALEKSA DUNDIC ob 19. uri v Dupljah.

14. januarja - NEDELJA

«Center» - ameriški barvni western film RANC PREKLETIH ob 10. uri, francoski film JEZIK ZA ZOBE ob 16. in 18. uri.

«Storžič» - italijan. barvni film NENAVADEN SVET ob 10. uri, amer. barvni western film RANC PREKLETIH ob 13. in 21. uri, francoski CS film MODERATO CANTABILE ob 15. in 19. uri, slovenski film DRUŽINSKI DNEVNIK ob 17. uri.

«Svoboda» - italijanski barvni film NENAVADEN SVET ob 14. uri, ameriški barvni film POJMO V DEŽJU ob 16. in 18. uri, francoski film JEZIK ZA ZOBE ob 20. uri.

«Naklo» - ameriški barvni western film RANC PREKLETIH ob 19. uri.

«Cerkje - Krvavec» - Danes zaprto!

Potujodi kino - jugoslovansko-sovjetski film ALEKSA DUNDIC ob 14.30 v Preddvoru in ob 17.30 v Predstojah.

15. januarja - PONEDELJEK

«Center» - ameriški barvni western film RANC PREKLETIH ob 16. uri.

«Storžič» - sovjetski barvni film DEKLISKA POMLAD ob 10., 16., 18. in 20. uri.

16. januarja - TOREK

«Center» - premiera francoskega filmu OČI LJUBEZNI ob 16., 18. in 20. uri.

«Storžič» - sovjetski barvni CS film DEKLISKA POMLAD ob 10., 16., 18. in 20. uri.

«Svoboda» - ameriški barvni CS film GIGI ob 18. in 20. uri.

Jesenice RADIO

13. do 15. januarja franc. barvni CS film GRBAVI VITEZ.

15. do 17. januarja japonski barvni film SAMPION IN IGRALEKA.

18. do 19. januarja jugoslov. film POSLEDI ZMAJA.

Jesenice PLAVZ

13. do 14. januarja švedski film KRVAVA LETA.

15. do 17. januarja franc. barvni CS film GRBAVI VITEZ.

18. do 19. januarja japonski barvni film SAMPION IN IGRALEKA.

Zirovnica

13. januarja jugoslovanski barvni film NASILJE NA TRGU.

14. januarja češki film PET V MILIJONU.

17. januarja švedski film KRVAVA LETA.

Dovje

13. januarja češki film PET V MILIJONU.

14. januarja jugoslovanski barvni film NASILJE NA TRGU.

18. januarja francoski barvni CS film GRRBAVI VITEZ.

Korenska Bela

13. januarja italijanski barvni CS film KITAJSKI ZID.

14. januarja japonski barvni film SAMPION IN IGRALEKA.

15. januarja švedski film KRVAVA LETA.

13. januarja jugoslovanski barvni film LJUBEZEN IN MODA ob 20. uri.

14. januarja ameriški barvni film CAJNICA ob 15. in 19.30 uri.

18. januarja nemški film NEDOKONCA ZGODBA ob 19.30 uri.

Ljubno

13. januarja ameriški barvni CS film NAJBOLJE OD VSEGA ob 19.30 uri.

14. januarja ameriški barvni CS film NAJBOLJE OD VSEGA ob 16. uri.

Škoja Loka - SORA

13. januarja ameriški film NEPRICAKOVANA LJUBEZEN ob 20. uri.

14. januarja ameriški film NEPRICAKOVANA LJRBEZEN ob 17. in 20. uri.

16. januarja franc. film INSPEKTOR SI ZELI ZMEDA ob 20. uri.

17. januarja franc. film INSPEKTOR SI ZELI ZMEDA ob 17. in 20. uri.

18. januarja ital. film SMRTONOSNI UDAREC ob 20. uri.

Radovljica

13. januarja franc. barvni film AMBICIOZNA ob 20. uri.

14. januarja franc. barvni film AMBICIOZNA ob 14. in 18. uri.

14. januarja nemški barvni film FRANCISKA ob 16. in 20. uri.

14. januarja ameriški barvni film ZDRAVO PRIJATELJI in MESTO KANJON matineja ob 10. uri dop.

16. januarja nemški film ZVEZDA RIA ob 20. uri.

17. januarja nemški film ZVEZDA RIA ob 18. in 20. uri.

18. januarja ameriški film POSLEDNJA OBALA ob 20. uri.

19. januarja jugoslov. film SERVISNA POSTAJA ob 20. uri.

gledalische

PRESERNOVO GLEDALISCE v Kranju

NEDELJA - 14. januarja ob 10. uri dopoldne URA PRAVLJIC, ob 16. uri - F. Budak: KLOBČIC za Izven

TOREK - 16. januarja ob 19.30 - Oder mladih - A. S. Makarenko: ZACENJAMO ZIVETI za red Premierski

CETRTEK - 18. januarja ob 20. uri - Oder mladih - A. S. Makarenko: ZACENJAMO ZIVETI za red Dajaški

tržni pregled

V KRAJNU

Filz 100 do 130 din, ajdova moka 110 do 130 din, koruzni zdrob 50 dinarjev, koruzna moka 50 din, ješprejn 100 do 120 din, kafa 130 do 150 din, krma za kokoš 50 din, koruza 50 din, proso 65 din, oves 30 dinarjev za liter, smetana 18 din za merico; korenček 40 do 50 din, sir 150 din, surovo maslo 680 do 700 din, zaseka 350 din, čebula 100 do 110 din, krompir 25 din, sladko zelje 40 do 60 din, kislo zelje 70 do 80 din, pesa 40 do 50 din; kisla repa 50 din, jabolka 40 do 60 din, redkev 30 din za kg; česen 10 do 20 din, jajca 17 do 40 din, kokoš 600 do 800 dinarjev, piščanec 370 do 400 din za kos.

V NASI NOVI RUBRIKI - TURISTIČNI INFORMATOR VAS BOBO SEZNANJALI, KAM BOSTE LAJKO OB SOBOTAH IN NEDELJAH ODSLI NA IZLET ALI NA KAKSNO SPORTNO PRIREDITEV. PRAV TAKO BOSTE LAJKO ZVEDELI, KOLIKO IMAJO POSAMEZNA GOSTINSKA PODJETJA NA RAZPOLAGO LEŽISC IN KDAJ SO PROSTA TER SNEZNE RAZMERE ITD. ZA DANES SMO VAM ZE PRIPRAVILI NEKAJ TAKIH INFORMACIJ:

KRANJ - V hotelu «Evropa» je trenutno na razpolago 34 prostih ležišč. Razen tega bo drevi tudi ples v kavarni hotela. V restavraciji «Jelen» je trenutno 15 prostih ležišč, medtem ko bo 26., 27. in 28. januarja vse zasedeno.

JEZERSKO - Kdor bo odšel v nedeljo na izlet na Jezersko, bo

gibanje prebivalstva

V KRAJNU

Poročila sta se: Ivan Didič, Šofer in Pavla Likar, uslužbenka.

Rodile so: Antonija Alič - deklica; Ivana Hribernik - deklica; Ivana Turk - deklica; Terezija Poseidi - deklica; Marija Pirec - deklica; Alojzija Raztresen - deklica; Terezija Košir - deklica; Ljudmila Bašelj - deklica; Ana Zavri - deklica; Vida Mežnar - deklica; Viktorija Petrič - deklica; Darinka Čavlić - deklica; Jerica Zadražnik - deklica; Marija Dobrin - deklica; Danica Stern - deklica; Viktorija Korošec - deklica; Ivana Zelnik - deklica; Karolina Velikanje - deklica; Ana Markič - deklica; Marija Polajnar - deklica; Marija Okorn - deklica; Anica Logonder - deklica; Cecilia Mohorič - deklica; Ana Pirc - deklica; Rina Kokalj - deklica.

Umrli so: Janez Nahtigal, star 60 let; Franc Muraja, star 11 let; Ana Dolenc, stara 78 let; Jože Skofic, star 60 let.

V TRŽIČU

Poročili so se: Bogomir Bajc, mizar in Gertruda Hvala, delavka; Ljubiša Lazukić, mizar in Marija Tadić, delavka; Jože Klemenc, mizar in Terezija Primoč, delavka; Josip Salomon, mizar in Marija Bransteter, delavka; Stanislav Bečan, delavec in Marija Tadel, delavka; Viktor Bertoncelj, uslužbenec in Marija Gačnik, uslužbenka; Janez Dornik, klepar in Irma Remič, delavka; Anton Meglič, avtobusni sprevidnik in Olga Gorše, delavka; Edvard Kopac, tkalski podmojstrek in Kristina Gjerglej, delavka.

Rojeni so: Daria Ježek, Silvo Meglič, Barbara Kokalj.

Umrli so: Karel Mali, Doroteja Babič, Anton Jancič, Mihael Rozman, Mihael Zaplotnik, Julijana Drukar, Franc Jenko.

lahko dobil prenočišče v »Domu na Jezerskem«, kjer je še 57 prostih

Prav tako bo še dovolj prostih mest po 15. januarju. Na Jezerskem je prostih tudi 44 zasebnih turističnih ležišč.

KRVAVEC - V »Domu na Kravcu« so še vsa (103) ležišča prosti. To bodo lahko izkoristili smučarji in drugi, saj so snežne razmere dokaj ugodne.

CERKLJE - Tu se lahko na poti na Kravace ustavite tudi v prijaznih gostiščih pri Kertnu in Sajovicu, kjer vas bodo postregli z dobrimi pičami in domaćimi jedili.

NAKLO - Ce vas dohit bočno, ko potujete na Gorenjsko ali ko se vrata, se lahko ustavite v gostilni »Pri Marinšku«, kjer so štiri postelje prostie. Razen tega imajo tam tudi dobro hrano in piča.

DOM NA JOŠTU - V »Domu na Joštu« je prostih 28 ležišč. Trenutno je na Joštu 10 cm snega, temperatura pa -1 stopinje Celzija. Od 27. januarja bodo vsa ležišča v »Domu na Joštu« zasedena.

POKLJUKA - Kdor bo odšel na Pokljuko, bo videl, da so tam dovolj ugodne snežne razmere. Tja lahko odide brez smuči in si jih lahko izposodite v »Sport-hotel« za 400 dinarjev na dan, sanji za 300 dinarjev, učnina smučarskega učitelja za eno osebo pa velja na uro 800 dinarjev.

SPORTNE PRIREDITVE: SMUCANJE:

DRAŽGOSE - Ker so v Zelezničkih in Dražgošah snežne razmere zelo slabe, so nam sporodili, da bodo smučarski tek v okviru 20. občinske dražgoške bitke premestili na Jelovico, kjer že ves čas snezi, medtem ko bodo vse ostale športne prireditve ob tem praznovanje brez konkretnih preložene.

ODBOJKA:

JESENICE - Tu bo drugi del zimnootroškega odbojkarskega turnirja, na katerem bodo sodelovali štiri najboljše gorenjske ekipe.

NAMIZNI TENIS:

IJUBLJANA - Na zveznem namiznoteniskem turnirju, ki bo danes in jutri v Ljubljani, bo sodeloval tudi kranjski Triglav.

KOSARKA:

IJUBLJANA - Mladinke in pionirji kranjskega košarkarskega kluba Triglav bodo odpotovali v Ljubljano, kjer se bodo srečali z ekipama ljubljanske Ilirije.

OSTALE PRIREDITVE:

KOKRICA - Kulturno-umetniško društvo Zalog pri Komendi bo uprizoril v nedeljo ob 16. uri na Kokrici in ob 19. uri v Goričah Finžgarjevo ljudsko igro »Veriga«.

V IJUBLJANSKIH GLEDALISCHIH IGRAO:

DRAMA - Ob 15. uri Williams: »MILA PTICA MLADOSTI«.

OPERA - Ob 19. uri Bellini: »NORMA«.

MESTNO GLEDALISCE - Drevi ob 19.30 W. Borchert: »ZUNAJ PRED DURMI«.

Minulo je leto dni, odkar nas je zapustil naš ljubi mož, oče, star oče, brat, stric in svaki.

ANTON MOHORIĆ,
upokojenec, ameriški rojak

Hvaležni se ga spominjajo sorodniki za vse skrb, ki jim je izkazoval v času življenja.

Zaljubla žena Marija, edn in hčero z družinami ter ostalo sorodstvo

Koncertna sezona na Gorenjskem

PRIHODNJI MESEC PEVCI IZ JUŽNE AMERIKE V KRAJU

V večjih krajih vsaj dva koncerta na mesec — Koncertno dejavnost v turistični sezoni bo treba razširiti — Revije zabavnih ansamblov v aprilu

Po glasbeni tradiciji sodeč, bi morala biti koncertna sezona v obdobju od novembra do maja na Gorenjskem dosta plodna. Priznanje koncertov bi moralo biti vnaprej določeno s programom. Ob finančni pomoči ški bi jo morala v večji meri prispevati družbeni skupnosti, bi najmanj polovico koncertne dejavnosti lahko pridelili z glasbenimi ansambli, ki so

na republiških revijah že dosegli visoko kvalitetno raven in se tako močno približali profesionalni glasbeni reproduktivnosti. Ostale koncerte pa naj bi izvedli profesionalni ansambl. V širšo koncertno dejavnost bi morali vključiti tudi pedagoški kader naših glasbenih šol in mladinske an-

sambl teh šol. S tem bi tudi naše glasbene šole prispevale svoj delež pri spoznavanju glasbene dejavnosti in njenem širjenju med možico.

Na Jeseniceh, v Kranju, v Radovljici, Škofji Loki in v Tržiču naj bi več mesec priredili vsaj dva koncerta. V ta namen bi morali

rall imeti vsi navedeni kraji ustrezne koncertne dvorane — sedvenači tudi z ustreznim koncertnim klavirjem.

V Kranju smo dosegli v letosnjem koncertnem sezonu imeli razen dveh akademij s koncertnim sporedom, ki ga je izvajal Prešernov pevski zbor, še samostojen koncert Prešernovega pevskoga zbora ter koncert orkestra in solistov glasbene šole.

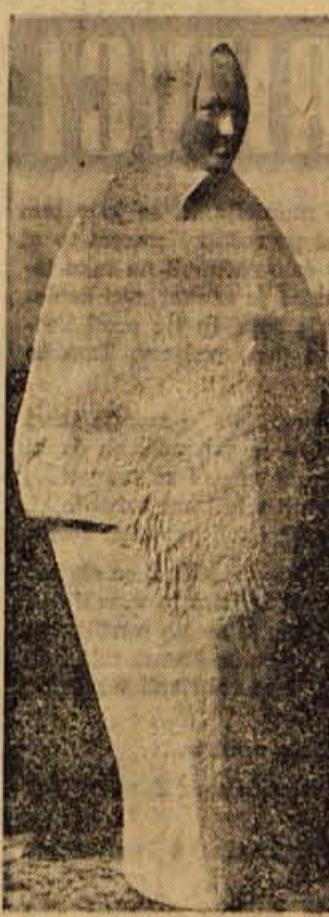
V januarju bo koncert orkestra in solistov glasbene šole.

V februarju bo gostoval v Kranju najboljši pevski zbor Južne Amerike iz Valparaisa (Čile), ki je v tem času na turneji po Španiji, Franciji, Italiji, Nemčiji in Avstriji. V marcu bo solistični koncert profesorjev glasbene šole, koncert orkestra »Slovenski solisti« iz Ljubljane ter koncert orkestra in solistov glasbene šole. Revije zabavnih ansamblov bodo v aprilu v Radovljici, Škofji Loki in Tržiču. Za maj pa predvidljajo festivalne glasbene dejavnosti na občinskih centrih. Na njih bodo nastopali enoglasni s striglarskimi mladinskimi zbori, solisti in ansambl glasbenih šol in odresci amaterski pevski zbori, orkestri, gožde na pihala in zabavni ansambl.

V turistični sezoni so predvideni gostovanja najboljših glasbenih skupin v turističnih krajih Gorenjske. Sirok koncertni program v turistični sezoni je bil dosegel le na Bledu. V letosnjem letu pa je potrebno to koncerino dejavnost razširiti tudi na vse ostale naše turistične kraje. Le tako bomo nadaljevali našo bogato glasbenu tradicijo in dosegali visoko glasbeno raven našega človeka.

Peter Lipar

Nekoliko zapoznel, a vendar prikupen novozletni razgovor

Tone Logonder — Kmečka žena

Med soloobveznimi motivi se tu in tam pojavi kakšno samostojno zasnovano delo. Postal sem pozoren na malo plastiko v plet zavite kmečke žene, ki močno spominja na dela nemškega kiparja Ernsta Barlacha. Ta motiv je Logonder pred letom dni obdeloval za diplomsko delo in ustvaril plastiko, ki jo je naslovil »KMECKA ŽENA«, ob kateri vidišmo, da se je že niresel vpliva svojega vzornika.

Ko sem ga vpravil po vzorniku, je omenil prav Barlacha in zlasti Smrdlja. Dodal je še: »Seveda sem studiral tudi dela drugih mojstrov, predvsem sem občudevalec Mestrovilčevega odnosa do kamna. Tudi sam bi se rad posvetil kamnu. Jazno je, da si želim najti svojo pot, mislim svoj lastni izraz.«

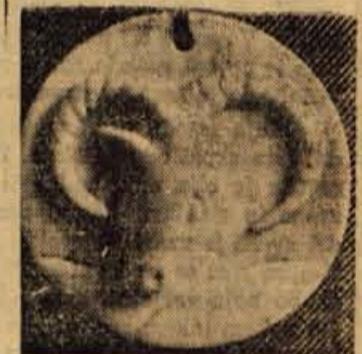
— In kje nameravaš najti svojo pot, ali v realističnem ali v abstraktinem likovnem izrazu?

— Mislim, da je realizem še vedno osnova vsega. Trudim pa se, da bi našel svoj likovni izraz, svojo gavorico, ki bi bila sodobna. Pri plastiki želim podati samo najboljstvene stvari, vse, kar ni bistvenega, pa odstranim. Bistvo mi je izraz, ki naj govori gledalcu.

— Nekaj tega si že dosegel s plastiko »Kmečka žena«. Zakaj ei ne odločiš za ta motiv?

— Ta motiv mi je najboljši, ker me spominja na mojo mambo in ker sem zrasel v kmečkem okolju. K temu in podobnemu motivom se bom se vračal. Rad bi ustvaril veliko plastiko v kamnu. Zaželen sem, da bi to delo v 1962 našte uresničil.

A. Pavlovec

Tone Logonder — obesek iz kosti

Priporočamo vam, da preberete

Pri Prešernovi družbi je izšla letosnja zbirka knjig. V zbirki so razen koledarja letos še naslednje knjige: B. Traven — Upor obesencev, Anton Polenec — Srečanja z vodnimi živalmi, Makso Snuderl — Naš državljan, Ivan Spoljar — Za krimikom, Vladimir Kavčič — Sreča ne prihaja sama in Fran Bučar — Pot napredka.

Letosnji Prešernov koledar, ki ga je presenetljivo prikupno opramil akademski slikar Riko Debenjak, je že posebej zanimiv. V njem piše Miha Marinko o zgodovinskem pomenu Osvobodilne fronte v Sloveniji, Marija Vilfan pa razpravlja o delavskem gibanju v Zahodni Evropi in o gospodarskem razvoju; posebno prijetni za branje so pravci, ki so jih napisali naši literarni ustvarjalci Miško Kranjec, Fran Albreht, France Bevk, Fran S. Finžgar, Alojz Gradnik, Anton Ingolič, Mile Klopčič, Juš Kozak, Lojze Kraka, Bratko Kreft, Danilo Lokar, Janez Menart, Ksaver Meško, Mira Mi-

helič, Boris Pahor, Alojz Rebula in Tone Šeliškar.

V prevodu Božidarja Pahorja dobljivamo v slovenščino novo delo pomembnega literarnega ustvarjalca B. Travna — Upor obesencev. Makso Snuderl — Naš državljan, Ivan Spoljar — Za krimikom, Vladimir Kavčič — Sreča ne prihaja sama in Fran Bučar — Pot napredka.

Kakor vedno je tudi novo delo Antonija Polenca prijetno, nazorno in zanimivo pisano. Ivana Spoljarija delo »Za krimikom« bo brez dvoma v pomoč številnim voznikom — amaterjem, ki se želijo globljavo spoznati z ustrojem avtomobila in nevarnostmi avtomobilizma. Knjiga Maksa Snuderla Naš državljan,

njegove pravice in dolžnosti je delo, ki sodi v slaherni hiši. Pobudo za njeno izdajo lahko je pozdravljamo. Nedvomno smo takoj delo že dolgo pričakovali. Pa ne samo to — tudi rabili. Podobno nalogu ima delo Pot napredka France Bučarja. Avtor svojem delu govori o nekaterih problemih, s katerimi se pri nas slaherni dan srečujemo.

V zbirki je izšlo tudi literarno delo mladega slovenskega ustvarjalca Vladimira Kavčiča — Sreča ne prihaja sama. Avtorja poznamo, saj se z njim ne srečujemo le na listih slovenskih literarnih revij, poznamo ga že po več samostojnih knjigah, ki so izšle v zadnjih letih. Ljudi, ki jih avtor opisuje poznamo — to so ljudje Poljanske doline. Nedvomno je knjiga priljubno branjan.

Ob koncu leto je to, da je letosnja zbirka Prešernove družbe že skrbno in dobro izbrana. To bi želeli tudi v bodoče. — I.K.

Anton Sigulin: Dekliški portret z razstave v Mestnem muzeju

Hans Werner Richter

66

»Saj ste vendar nemško-nacionalen!« je dejal Guehler.

— Kdo, jaz? — je dejal narednik.

Guehler se je zasmehnil. Narednik ga je jezno pogledal.

— Kakšne neumnosti pa so to? — je dejal. — Nič nismo, razumete, prav nič! Vojak sem in nič drugoga.

— Jaz nisem niti vojak, — je dejal Guehler.

— Kako? Kaj pa sie?

— Človek, samo človek. In nič drugega. — Guehler se je zasmehnil.

— Osłaria! — je dejal narednik. — Osłaria! Človek je vseckdo. —

Odhitel je z dolgimi koraki po taboriščni cesti. Oba sta gledala za njim. Boehmer se je zasmehnil in dejal:

— Saj ni niti tako slab...

— No, da... — je dejal Guehler.

Nekaj ujetnikov se je kopalno na cesti.

Kepa je priletila Boehmerju v nos. Snel je načnike in jih poskušal očistiti.

— Kakor otrečak! — je dejal.

Potem se je sklonil, napravil sneženo kepo in se jim pridružil.

Ujetniki so vplili in se smejalii. Kepe so lečile sem ter tja.

— Ko bi jim lahko enkrat pošteno vrnil udarec? — To bi se nam prileglo, — je pomislil Guehler.

XXIX.

S športnega igrišča je šla skupina nogometarjev. Oblečeni so bili v rdeče majice in črne hlačke.

— Naši levo krilo je prava figura, — je dejal eden izmed njih, z njim ne bomo dobili tekme.

— Presobjedel se je, to je, — je dejal drugi.

Guehler je šel mimo njih.

— Si slišal, Hitler je baje mrtev?

— Kdo je povedal? — je vprašal Guehler.

— Taboriščni govornik je povedal pred nekaj trenutki.

— Ustavili so se zraven njega.

— Res verjamem, da bomo zgubili vojno?

— Da, — je dejal Guehler, — končano je.

— Ni mogoče! In kaj bo z nam?

— Sam ne vem.

— Ah, kaj? — je dejal nogometar, ki je nosil žogo.

— Bo kako!

Obrnili so se in odšli dalje.

— Tudi levega branilca bi moral zamensati. Vskakdu mu uide, — je dejal nekdo.

— Človek, neposredno pred tekmo ne moremo zamensati vsega moštva.

Guehler je odšel v pisarno taboriščnega govornika.

— Je Hitler res mrtev?

— Da, — je odgovoril govornik in pozorno pogledal Guehlerja skozi debele naočnice. — radio je povedal.

— In kaj je v Berlinu?

— Pred koncem je, — je odvrnil taboriščni govornik.

V sobo je stopil Gerlich. Bil je rdeč in razburjen.

— Alarmirati moramo taborišče!

— Cemu neki? — je dejal taboriščni govornik.

— Hitler je mrtev! Vse čete morajo posmrtno počastiti Hitlerja!

— Ne, — je dejal taboriščni govornik, — v tej igri ne sodelujem več.

— Kako, ne sodeluješ?

— Tako! Zgubili ste vojno. Z vami je konec!

— V imenu taborišča zahtevam, da inkaj odideš k Američanom in zahtevam dovoljenje za posmrtno počastitev!

— Nobenih stikov nočem imeti z vami. Sam pojdi!

— Ničem taboriščni govornik. Ti moras iti!

Nenadoma je pričel Gerlich vpliti:

— Zahtevam, da odideš k Američanom! Tako!

— Ničesar ne moreš zahtevati in najmanj v imenu taborišča. Saj nisi taborišče.

— Pojdete ali ne?

— Ne, — je vplil taboriščni govornik, — nikoli nisem bil nacist! Z vami nočem imeti nobenih stikov!

— Tako! Nikoli nisi bil nacist! In to poveš sedaj!

— Gam.

Gertich se je sklonil naprej. Usnine so mu drže.

— Torej, tudi ti si bil pod istim klobukom z Američani? — je vplil.

— Prav, — je dejal taboriščni govornik, — pojdem, vendar pod pogojem, da bom to zahteval v tvojem imenu.

— Prevleči strahopete si, kaj? Meni pa je prav vseeno, četudi me pošilje v kasensko taborišče.

— Me bosta počakala?

— Da, počakal te bom. — Je dejal Guehler.

Taboriščni govornik je odšel.

— Strahopete! — je dejal Gerlich.

Sedel je na stol za pisalno mizo.

Guehler je vrtel gumbe na radijskem aparatu.

— V taborišču bo prislo do nemirov. — Je počasi dejel.

— Kakšnih nemirov?

— Ne bomo sodelovali pri posmrtni počastitvi.

— Kdo ne bodo sodeloval?

— Mi, — je dejal Guehler, — to pomeni vsl

DOKUMENTI

DOKUMENTI

DOKUMENTI

IVAN JAN

56

CANKARJEVCI

Zato je nastalo vprašanje muncije, ki so jo v tem dnevu kljub varčevanju preveč potrošili! Nemcem to ni delalo preglavice in so verjetno celo računali na tako izčrpavanje partizanov. Tisto, kar so je cankarjevci zaplenili, ni zadoščalo za nadaljevanje boja. In tja proti Besnici je ponoči odgazila skupina prostovoljcev. Tam so namreč imeli precej shranjene.

Odhod te patrulje je bil tvegan, ker je morala skozi zasede Nemcev na Lajšah. Hodila je vso noč, ne da bi zaropotalo. Stab je bil v skrbih, a morali so tvegati... Proti jutru so se prostovoljci vrnili s težkimi nahrbniki, nabasanimi z naboji! Prinesli so jih okoli pet tisoč kosov.

Tudi podatke o Nemcih in o vsem ostalem so skrbno zbirali čez noč. Dva sta odšla proti Lajšam in v neki hiši naletela na številne krvave sledove, ki so jih pustili tam napadalci. Domači so povedali, da so se Nemci zelo žali partizanskih strojnic in se nekaj časa zakrivali v njihovi hiši in kleti...

Sicer je noč na Pečeh potekala v miru...

Drugače pa je bilo v Jakovi četi. Janez Žvan se tega spominja takole:

Komandir Bernard nas je zvečer zbral v Prosvetnem domu in povedal:

— Utrjeni, premraženi in počitka potreblji smo vsi, zato se bomo na straži in pri dežuranju pogoste menjavali. Vsako uro! Nemci še niso odšli. Kdor bo na straži zaspal, ga bom pri priči počil, ker bom hodil napokoli! Tisti, ki počivajo, morajo počivati brez skrb!

Ta strogi, toda pravičen predlog je sprejal ves kollektiv. Vsem je bil znano, da Jaka beseda vedno drži in zato je potem vsakdo izmed nas spal mirno, čeravno smo vedeli, da je nevarnost velika.

Moja zaseda je bila v mrliski vežici ob cerkvi. Gledal sem skozi odprtlo okno. Zato je bilo zelo mráz. Naša zaseda je bila najzahodnejša. Vmes sem skrbil tudi za zvezo in stražaril. Moral sem biti zelo previden. Drugi del zvezje je vzdrževal velik, močan in rdečeljčen možak. Z njim sem se srečaval sredi najine poti. Veselila sva se, da bo boja verjetno kmalu konec, tako kot vsak večer. Ob nekem takem srečanju sva začula sumljiv šum in nekakšno govorjenje. Pomislila sva, da mora biti tam naša umikajoča se skupina, ki je bila spodaj v zasedi, a ni bilo nič videti, niti senc ne. To je bilo čudno, zato sem v temu vprašal: Kdo je tam? Iz teme je prišel neznan in zamolkel glas: »Petelin!« Kdo naj bi bil to in kaj naj pomeni? Med nami nisem poznal nobenega petelina! Ob tem se mi je zabliskalo: to morajo biti nemški smučarji!

Segel sem za pas, prijel bombo, jo sprožil in jo vrgel v »petelinovo« smer. Midva sva legla v sneg. Močno je zadrželo. Umaknila sva se in to povedala vodniku Pečniku. Potem je zaropotalo nekaj račalov, nato je bilo vse tisto. Našli pa smo okrvavljen sneg in ostanke obvez. Bomba ni udarila v prazno...«

Bernardov kurir Jože Galličič pa o tem večeru več povedati tole:

»Večidel borcov je šlo zvečer k počitku, ostali so stražili na položajih. Okoli enajstih so nas od Novaka sem hoteli presenetiti nemški smučarji. Prodri so že tako daleč, da so streljali na naše stražarje v vasi. Z vodnikom Pečnikom smo potem šli do skal, toda Nemci ni bilo več. Medtem jih je pregnal že Robnik na smučeh, ki je imel brzostrelko, bomba našega soborca in nekaj račalov blizu zasede. Tudi mi smo videli madeže krvi.

Spat potem nisem smel, kajti bil sem med tistimi, ki so bili poslanji na spodnjo pot. Nad nami je bilo pokopališče na naš mitraljez. Sredi noči so proti nam začeli streljati, da je kar živigalo okoli ušes. Kmalu bi nas tako potolkl naši, ki očitno niso vedeli, kje smo mi.

DOKUMENTI DOKUMENTI DOKUMENTI

Komisija za razpis mest direktorjev pri ObLO Kranj

razpisuje mesto

DIREKTORJA tovarne perila in pletenin Špik Kranj

Pogoji: 1. visoka strokovna izobrazba s 5 let prakse na vodilnih mestih v gospodarstvu;

2. srednja strokovna izobrazba z 10 let prakse na vodilnih mestih v gospodarstvu.

Kandidati za razpisano mesto naj vložijo pismene ponudbe, taksirane s 50 din drž. takse, priloženim življenjepisom, in dokazili o strokovni izobrazbi in praksi, na Komisijo za razpis mest direktorjev pri ObLO Kranj v roku 15 dni po objavi.

Komisija za razpis mest direktorjev pri ObLO Kranj

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše dobre mame, stare mame, babice in tače

ANE BENEDIK, roj. Dolenc

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala gospodoma dr. Cofu in dr. Bajdiču za njuno skrb. Poenobno se zahvaljujemo g. župniku, vsem sosedom in ostalim, ki so ji darovali cvetje, učencem 7. b razreda. Zvezni borcov v vojnih invalidov ter vsem, ki so sočustvovali z nami in nam na kakršen koli način pomagali.

Kranj, dne 7. januarja 1962

Zahtajoče družine: Götz, Benedik, Jenko, Barkovič in Jereb

Bil sem v „Sibiriji“

„Balado o trobenti in oblaku“ so posneli na planini Anclovo v Ravenski Kočni - V „Sibiriji“ sije sonce vsak dan le pol ure - Planšarsko jezero skoraj 1000 metrov nad morjem - Več kilometrov dolga vas s številnimi naselji

DA, BIL SEM V SIBIRIJI, MALCE CUDNO, KAJNE? PA JE LE RES! V SIBIRIJI, KJER PIHAJO MRZLI VETROVI, KJER SNEG SPOMLADI ZLEPA NE SKOPNI IN KJER POZIMI SIJE SONCE VSAK DAN LE PIČLE POL URE. GEOGRAF BI TA KRAJ NA KRATKO OPISAL TAKOLE:

LEGA: ZGORNJE JEZERSRKO, OB VHODU V LEDENISKO VISOKOGORSKO DOLINO RAVENSKA KOČNA; NADMORSKA VIŠINA: NEKAK PREKO 900 m; HIS: 5 (PRI MIKLAVŽU, PRI MALARJU, PRI SUSETU, PRI BARBKU IN JENKOVA ZAGA); PREBIVALCEV: 32, KI SO PO POKLICU V GLAVNEM DELAVCI; SKOZI ZASELKE TEČE POTOK JEZERNICA, KI MALO DLJE PROTI ZAHODU TVORI UMETNO PLANSARSKO JEZERO.

PRIZNAM, DA ZA TA ZASELKE, ki po veljavnem uradnem poimenovanju naselji spada s hišnimi števili od 145 do 150 le vasi Zgornje Jezersko, nisem vedel. (Mimogrede: včasih mislim, da Gorenjsko precej dobro poznam; pa ho hidom okoli in se pogovarjam z ljudmi, vedno znova ugotavljam, da jo poznam pravzaprav zelo elabo; vse prepogostos zreduciram Gorenjsko na večja mesta - občinske centre, pa še na pomembnejša turistična sredisko).

Tone je sin Jakoba Zadnikarja, na Jezerskem dobro znanega sobotnikarja, ki riše tudi lepo stenske slike in kuje celo pesmi. Ni ga bilo doma, a eno mi je Tone počkal: Sušenje žita na ostrveh na Ravnu.

Z Jezerskega do Želzne Kaple na Koroškem ni daleč. Vpliv Koroške v gospodarstvu in ljudski kulturi na Zgornjem Jezerskem je precej močan. Dokaj temu so prav ostryi za sušenje žita, detelje, pa tudi nerodnejšega zena z modvirnatih zemljic. V predelu Koroške, severno od Jezerskega, kozolec v zelo slabem stanju - dokaz, da kozolci tu niso v navadi.

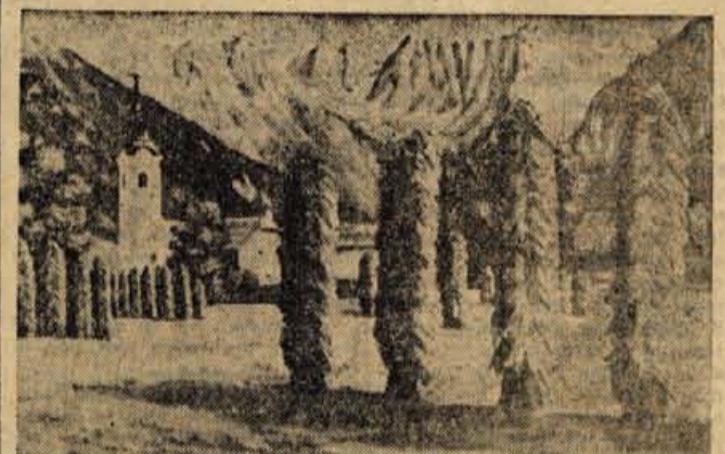
Se nekaj mi je povedal Tone Zadnikar, ko sva pred njihovo hišo ogledovala meglo s snežnim metežem nad Skuto, Rinkami,

po dolini spada k Zgornjemu Jezerskemu še zaselek »Pri bajjah«, medtem ko gostilna »Pri kanonirju« in nekaj hiš okoli že sodi v Spodnjem Jezersku, ki je po obsegu in številu hiš dosti manjše od Zgornjega.

SEDEL SEM V RESTAVRACIJI Doma na Jezerskem v prisluhnih pogovoru med milicišnikom in natač-

tuberkužo. Za smučanje zdaj ni nikakršnji pogojev, premalo je snega in v pobočju je veter še tega odpihal.

RES JE BILO ONDAN, ko sem šel po Jezerskem, tam precej dolgas. Ta občutek je povečeval še snežni metež in veter, ki je vršal v vrhovih smrek kot narasta reka. To je bil jug, ki pih-

JAKOB ZADNIKAR: SUSENJE ŽITA NA OSTRVEH

rico.

»Pljanec pisan, kakšne križe imam z njimi!« je hitela pripovedovati natačarica. »Nisem ga in nisem mogla spraviti ven. Ob enih zjutraj je še zahteval liter vina, čeprav ga je imel pod kape že ved kot dovolj. Ven pa ni hotel. Zagrabila sem steklenico in stekla z njo na cesto, on pa za menoj. Hitro sem mu porinila liter v roke, skočila v vežo in zaklenila vrata za

žit. Kotino sem, mi je povedal kmet v Ravnu. Razen tega večra poznajo Ravnanci še dva močnejša, in to »ta mrzu«, pihla s severa, s Koroške, češ Robleško planino, »podsončnik« (tudi »nemški jug« imenovan) pa je vzhodnik, ki piha čez Malinšek (1621 m) in je botij mrzel kot »ta mrzu«.

S poljedilstvom se na Zgornjem Jezerskem kaj prida ne ukvarjajo, čeprav imajo razmeroma precej ravnih površin na danu nekdanjega jezera (po katerem je zgornji del Kokrske doline dobil tudi svoje ime). Ta svet je zamreč precej močivren in okoliški potoki in hudojnikli, ki pritegnejo v dolino ob večjih deževjih in spomladni, ko se topi sneg, ga radi popravijo.

Takrat tu nimamo samo Planšarskega jezera, ki je umejno, ampak tudi vse polno drugih manjših jezer po njivah in pašnikih. Taka močna povodenj je bila lani v jeseni in še zdaj je vsa zemlja močno prepojeni z vodo in vidi

je doli bolj močirna kot sicer. Del Zgornjega Jezerskega ob cesti od Dom na Jezerskem proti Ravnu sem celo imenuje Zahib trav. Glavni gospodarski panogi v tem delu Gorenjske sta gozdarstvo in živilorje. Kmetija v vasi Kokrska dolina tja do Jezerskega vrha se je povsem prilagodila zemljicu: kjer je bilo malo ved zemlje za obdelovanje, malo ved ravnega sveta ali vasi našnika med gozdom ali pa nekajkoli primerni mesto ob Kokri za postavitev mlinov ali žago, povod tam enec ali samotne kmetije. V spomladni delu Kokrske doline je najbolj poznana »Povinar«, na pobojnici ekrog Raven na Zgornjem Jezerskem pa so to Roblje, Zarje, Arko itd.

Ko sem zapuščal Jezersko, ta polegala cesta delala šeferju avtobusa precev preglavice. Vendar je treba priznati, da je cesta delo dobré cestkrivna. Jezersko ima dobre prometne zveze z večjimi sredisti Gorenjske in Slovenije in v turizmu bi lahko pomnilo več kot pomeni zid. A. Triler

POGED NA SIBIRIJO POD TURNAMI

na, pod Turnami, gorskim hrbtom, vsekotim nekaj čez 1200 m, ki temu zaselku v zimskih mesecih razen za pičle pol ure povsem onemogoča dostop sončnih žarkov.

»Zaselek je nastal v tridesetih letih tega stoletja ob starji Jenkovi žagi na Jezerščini. Potok izvira nekoliko višje v Ravenski Kočni. Ledeno mrzla voda izpod snežnikov in ledenu v Rinkah vori danes umetno Planšarsko jezero. Poleti je bilo tu vedno dovolj turistov, vendar ob nizki vodi jezero ponujuje Jezerščini »Spodnji kraj«, prebivalci pa so Spodenci. Navzdol

Kočno in Grintavcem.

»Tam gori, vidite, je planina Anclovo. Tam so posneli zunanje prizore slovenskega filma »Balada o trobenti in oblaku«. Kot naša je bila ta idilična visokogorska ledenska dolinka primerna za snemanje!«

SREDISCE ZGORNJEGA JEZERSKEGA je okrog hotela Dom na Jezerskem, kjer so tudi osnovna šola, pošta, trgovina in specialni oddelki bolnišnice za očesno tuberkulozo. Ta kraj imenuje Jezerščini »Spodnji kraj«, prebivalci pa so Spodenci. Navzdol

sebol. Se pol ure je rohantil okoli in razbijal po vrati, naj mu odprem. Ne vem, koliko časa bo trajalo!«

»Pusti ga. Dan, dva, pa bo dobro, potem bo spet delal in ne bo več nadlegoval. Saj to je edino, kar ima, kam hoče ti drugam. Ta restavracija, to je edino, kar imajo ljudje tu gori. Kina ni, v mestu je daleč, nicesar ni. Naj se ljudje zvečer malo povesele - saj pravim, to je edino, kar imajo!«

Dom na Jezerskem ima zdaj okrog 50 gostov, od tega polovico okrevancev oddelka za očesno

la tudi plod večmesečnega prizdevanja vodnikov in cestnih dlanov. S to prireditvijo so tudi telovadci počastili dvakratstvenico revalorije. — V. Rozman

ISERA ZMGOVALEC NOVOLETNEGA TEKMOVANJA

V četrtek je bil na krajšu Triglavu 2. del noveletnega tekmovanja s najboljšimi kroatovci pri Kegljaškem klubu Triglav. — V končni razvrstilju je zmagača Iska A za 35 krogjev pred Savo.

Rezultati: Iska A 831, Savo 796, Planika 734, Iska B 745, Tiskanina 735, Enotnost 728, Elektor 713, Standard 695 krogjev.

Uspela telovadna akademija

Prejšnjo nedeljo so škofjeloški telovadci priredili v Škofji Loki telovadno akademijo.

Program je obsegal 14 točk, v katerih je nastopilo preko stotih telovadcev (od pionirjev do odraslih). Akademijo so pričeli mladinci,

mladinke in pionirji, ki so prikazali alegorično slike z intonacijo Internationale po zamisli in imponirajočimi glasbi domaćina Dominika Bizjaka. Sledil je nastop moške in ženske dece, ki so s svojim prizravnim izvajanjem in lepo urbanostjo navdušili občinstvo. Nato so nastopili na bradijini mladinci, potem pa so člani, mladinci in pionirji pokazali eno najlepših točk sporeda: presek pokrov Švedske milze je odlikovala dovršena tehnika in elastičnost. Po nekaj so se pri tej vaj izkazali pionirji, ki so bili skoraj enakovredni svojim starejšim tovaršem.

Občinstvo se je lahko seznanilo tudi z vzgojo akrobafike od pionirjev do članov. To točko je pripravil študent visoke šole za telesno vzgojo v Ljubljani Ivan Križnar.

Nedvomno je bila omenjena akademija zelo uspešna, saj je bila

Upravni odbor podjetja »OBLAČILA-NOVOST« TR2IC razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. računovodje
 2. mat. knjigovodje
- </